

Posudek oponenta na bakalářskou práci Lucie Menclové „Prevence šikany na základních školách“.

Téma šikany je v poslední době časté, ale zaměření této práce je účelné a souvisí s oborovou specializací autorky. Rozsah práce odpovídá požadavkům, práce je členěna obvyklým způsobem na teoretickou část, která je o něco rozsáhlejší, a vlastní výzkum.

V úvodu práce autorka upozorňuje na důležitost změny postoje k šikaně a důraz na prevenci. Teoretickou část tvoří tři kapitoly, které jsou rozdělené podle zaměření preventivních programů a metod. Rozlišení je účelné, text přináší přehled o možnost předcházení šikany na úrovni školy i třídy. Základními pravidly, která určují jaké chování je přijatelné, je školní řád, ale jak připomíná autorka, je třeba kontrolovat, zda se jím žáci řídí. Autorka zde uvádí několik způsobů, jak toho docílit. Následuje popis dalších možností jako je peer program, ranní skupiny, ale i víkendové pobyty.

Metody – možná by bylo přesnější označit je jako možnosti prevence nebo faktory prevence na úrovni jednotlivých tříd – jsou srozumitelně popsány. Autorka zde využila všech známějších českých odborných publikací. Třetí část je věnována konkrétním programům zaměřeným na prevenci šikany. Kapitulu tvoří jejich popis, který je celkem výstižný, takže si čtenář může udělat představu o existujících projektech.

Praktická část. Cíl výzkumu je jasně stanoven. Charakteristika zkoumaného vzorku je hodně rozsáhlá, stálo by za to oddělit v textu jeho základní charakteristiky a doprovodný komentář. Metoda je vhodně zvolena, autorka použila zavedeného dotazníku pro hodnocení šikany v rámci třídy. Lze ocenit, že si ověřovala validitu zvolené metody v rámci předvýzkumu. 3 hypotézy jsou jasně formulované, ale zdá se, že autorka je poněkud skeptická pokud jde o účinnost preventivních metod.

Výsledky výzkumu jsou prezentovány v přehledných tabulkách a grafech. Je třeba pozitivně hodnotit, že autorka uvádí četné údaje a výsledky statistických výpočtů. Získané výsledky komentuje a vysvětluje což zvyšuje kvalitu její práce. Účelně v tomto směru využívá i výsledků jiných studií a věcné jsou i její připomínky či interpretace. Uvedení konkrétních vysvětlení přispívá ke kvalitě textu a orientaci čtenáře v dané problematice. Označení kapitol 5 a 6. – bylo by vhodnější uvést o co přesně šlo, např. hodnocení názorů na šikanu. Diskuze – autorka se snaží zodpovědět, zda se její hypotézy potvrdily nebo ne. Nepotvrzení hypotéz nikterak nesnižuje hodnotu její práce, spíš navozuje otázku, zda jsou používané programy dostatečně efektivní a co je třeba dělat, aby takové byly. Závěr je shrnutím podstatných informací a lze jej považovat za dobře zpracovaný. Použitá literatura – seznam obsahuje dostatečné množství zdrojů.

Otázka k obhajobě: Proč si myslíte, že se efektivita preventivních programů ukázala tak nízká?

Předložená bakalářská práce splňuje všechny požadavky a proto ji doporučuji k obhajobě.
Navrhovaná klasifikace: 1

V Praze dne 16.5.2013

Prof. PhDr. RNDr. M. Vágnerová, CSc.